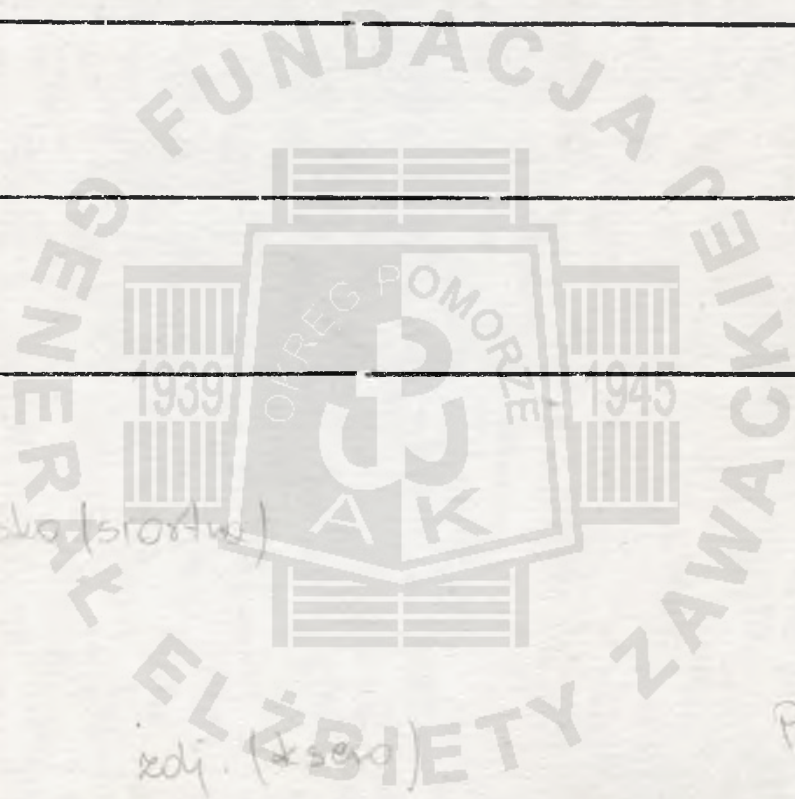
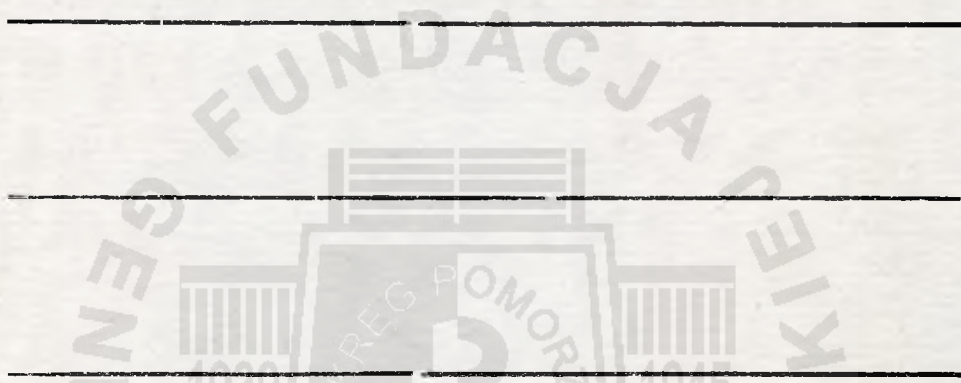

FUNDACJA ODMIANY...
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.fapak.org.pl
NIP 000 10 25 127 650
KR-
Nr PKU 82 10

L. Min. III '99 - oprec. brzożischno

kontakt:
Felicja Bańkowska (siostra)
P.WSK

zdj. (księżka)

PSK po 1945
AK
W-w
Powrót

++ 1992

BAŃKOWSKA Maria

ps. "Kaysia"

1606/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — BANIKOWSKA Maria

T. 1606/WOK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 -- relacja własna ✓

I/2 -- dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓

I/3 -- inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III.1 -- dot. rodziny relatora

III.2 -- dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III.3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III.4 -- dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III.5 -- inne...

IV. Korespondencja ✓

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI - BANIKOWSKA Maria

.....
- 7.1606/WSK

I/1. Relacja , k. 3, s. 1-5

I/2. Materiały uzupełniające relację , k. 9, s. 1-10

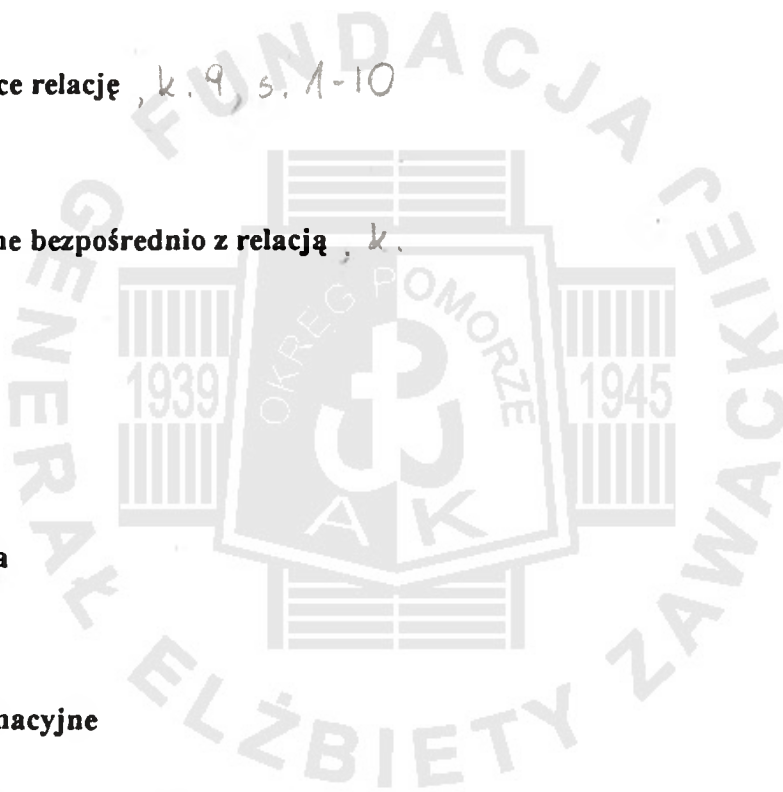
II. Dokumenty nie związane bezpośrednio z relacją , k.

III. Inne dokumenty

IV. Korespondencja bieżąca

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie - ksero [w:] II, s. 1

I.1. RELACJA

- relacja własna, 1976, mps. (ksero), k.1, s.1-2
- Nota biograficzna opracowana przez Felicję Banikowską, 1994, mps. (ksero), k.2, s.3-5

1/1

Ppor. B A Ń K O W S K A

Maria Krystyna

Pseudonim Krzysia

Urodzona 14 lutego 1920 r. w Poznaniu
córka Marii z Suligowskich i Feliksa
małż. Bańkowskich

Szkołę średnią ukończyłam w 1938 r. i
w roku szkolnym 1938/39 podjęłam stu-
dia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiej-
skiego, której nie ukończyłam z powodu
wybuchu wojny.

Od 1932 r. byłam członkiem Związku Harcerstwa Polskiego /XI War-
szawska Drużyna Harcererek przy gim. H. Gepner/. Na rok przed wojną
zostałam drużynową w tej drużynie. Był to okres ogotowania Harce-
rek w czasie, ^{w ramach} którego byłyśmy szkolone do pomocniczej służby ko-
biet na wypadek wojny.

Ukończywszy kurs sanitarny w chwili ogłoszenia mobilizacji zosta-
łam skierowana do lotnych patroli sanitarnych PCK, które zostały
rozwiązane w nocy z 7/8 września 1939 r. Dalsza służba prowadzona
była już na własną rękę / przy szpitalu w Uniwersytecie Warszaw-
skim/. Po zakończeniu kampanii wrześniowej, na przełomie październi-
ka i listopada podjęta została praca harcerska już jako nielegal-
na / wobec rozwiązania tej organizacji przez okupanta/. Po za udziałem
w różnych akcjach ^{spędzanej} pomocy rozpoczęłam szkolenie/podsta-
wowych zasad zachowania się w warunkach służby w konspiracji i bra-
nia udziału w akcjach małego sabotażu. Po przejściu przeszkolenia
brałam udział w akcjach małego sabotażu harcerskiej organizacji
"Wawer", a równocześnie w ramach Związku Walki Zbrojnej organizo-
wałam kolportaż Biuletynu Informacyjnego na wyznaczonym ni odcin-
ku. Do października 1941 r. byłam drużynową XI WZDH kończąc w tym
czasie instruktorski kurs łączności i szkoleń w tym zakresie pod-
ległe mi harcerki. Od listopada 1941r. do lutego 1942 r. podlega-
łam bezpośrednio komendantce harcererek chorągwi warszawskiej peł-
niąc funkcję hufcowej hufca Grzybów. Od lutego 1942 r. zostałam od-
delegowana do dyspozycji Komendy Okręgu Warszawskiego Armii Kra-
jowej i zostałam mianowana początkowo komendantką plutonu łączności,
a w lipcu 1943 r./równocześnie/ referentką Obwodu Śródmieście
Wojskowej Służby Kobiet przy Dłtwie Okręgu Warszawskiego AK.
Służbę tę pełniłam, aż do upadku Powstania Warszawskiego z przer-
wą od końca października 1943 r., kiedy to zostałam postrzelona
/postrzał głowy i utrata prawej gałki ocznej/ i przebywałam w szpi-
talu - do ~~lutego 1944 r.~~

10,442. ^{170 do grudnia 1943 r., a następnie na rekonwalescencji do lutego}

2/1

Pluton, którym dowodziłam był szkolony do pełnienia w czasie Powstania służby łączności na składnicach Komendy Okręgu i I Obwodu AK. Osobiście miałam przydzieloną na Okręgową Składnicę Łączności K-1, gdzie pełniłam funkcję z-cy Komendanta Składnicy.

Po upadku Powstania 6 października 1944 r. dostałam się do niewoli i przebywałam w oficerskich kobiecych obozach kolejno w: Fallingb., Bergsen-Belzen, Molsdorf. Oswobodzona zostałam 12 kwietnia 1945 r. przez III armię amerykańską gen. Pattona. Po okresie kwarantanny w obozie w Burgu/Hesja/ w końcu maja na wezwanie komendantki łączności stawiałam się w obozie Niderlangen i za jej zgodą podjęłam wraz z innymi koleżankami ochotniczą służbę w obozie dla ludności cywilnej w Maczkowie /Haren Ems/.

28 sierpnia 1945r. wcielona zostałam do 2 Baonu Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet/PWSK/ przy I Dywizji Pancerniej gen. Maczka i mianowana komendantką Plutonu Ochotniczego PWSK w Maczkowie.

Służbę na tym stanowisku pełniłam do 25 kwietnia 1947r., tj do chwili zwolnienia mnie z Dywizji celem repatriacji do Kraju.

Po powrocie do Kraju pracowałam przez 5 lat w Warszawskim Laboratorium Chemicznym /do marca 1952 r./, a następnie w Przedsiębiorstwie Filatelistycznym, gdzie pracuję do chwili obecnej na stanowisku Głównego Ekonomisty.

Jestem inwalidką wojenną grupy III.

W czasie Powstania zostałam odznaczona rozkazem Komendy Okręgu Warszawskiego :

Braźowym Krzyżem Zasługi z mieczami, /Rozkaz nr. 34 z IX.44/

Krzyżem Walecznych po raz pierwszy. / "

4.X.44/ Tom XXV

Uzyskałam w szeregach AK nominację do stopnia podporucznika

str. 273-276

/Rozkaz D-cy AK nr. 871/I z dn. 23.IX.44/

nr. rejestru 342
poz. 13

Po wojnie otrzymałam:

Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 nadany przez Radę Państwa

Medal za Warszawę 1939 -1946 " " " "

Braźowy Medal za Zasługi dla Obronności Kraju nadany przez MON

Odznakę Grunwaldzką nadaną przez Nacz. d-cę WP.

oraz odznaczenia cywilne:

Srebrny Krzyż Zasługi, Złotą Odznakę Zasłużonego Pracownika

Łączności, Odznakę Tysiąclecia i Zasłużonego Prac. Handlu i Usług.

M. Bańkowska
/ Maria Bańkowska/

Warszawa, dnia 28 maja 1976r.

poimniej jenne obywatela Złoty Krzyż Zasługi 7.VII.1976 i już po przejściu na emeryturę Krzyż Kawalerski DOP 29.X.1982 nr. 1150-76-33 a później także Warszawski Krzyż Powstańczy 19.VIII.1993 r. Nr. 11-93-23 (w chwili uchwalenia tego odznaczenia - jako wieloletni żołnierz AK odmówił jego przyjęcia)

3/11

Nota biograficzna

Ppor. Maria Krystyna Bańkowska córka Feliksa i Marii
z d. Suligowskiej

ur. 14.II.1920r. w Poznaniu w rodzinie inteligenckiej
ojciec inż.technolog
matka córka adwokata

zm. 1.VII.1992r. w Warszawie

Pseudonim: "Krzysia"

Po śmierci ojca 31.III.1922r., matka przenosi się z dziećmi do Warszawy. W roku 1931 rozpoczyna naukę w Gimnazjum Haliny Gepner w Warszawie przy ul. Moniuszki 8, którą kończy w 1938r., otrzymując świadectwo dojrzałości. W październiku tegoż roku wstępuje do Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) na Wydział Ogrodniczy, po roku dalsze studia przerywa wybuch wojny. Od roku 1932 była członkiem Związku Harcerstwa Polskiego w szkolnej XI Warszawskiej Żeńskiej Drużynie Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego, której drużynową została w 1938r. Drużyna ta wchodziła w skład Pogotowia Harcerek w ramach którego ukończyła kurs sanitarny i w chwili mobilizacji Pogotowia 27.VIII.1939r., została przydzielona do lotnych patroli PCK. Po rozwiązaniu ich podejmuje pomoc dla szpitala polowego zorganizowanego przy Uniwersytecie Warszawskim, szyjąc i reperując bieliznę szpitalną.

W listopadzie 1939r. wznowia pracę drużyny już w warunkach konspiracyjnych. Obok pracy wychowawczej w zastępach, prowadzi akcje dożywiania żołnierzy w Szpitalu Jana Bożego, dla psychicznie chorych, wysyłanie paczek do obozów jenieckich i tp. Rozpoczyna też szkolenie własne i podległych harcerek w zakresie zasad pracy konspiracyjnej i udziału w akcjach sabotażowych. Po przeszkoleniu uczestniczy wraz z drużyną w akcjach sabotażowych organizacji "Wawer", równolegle współpracuje ze Związkiem Walki Zbrojnej - organizuje kolportaż Biuletynu Informacyjnego na wyznaczonym odcinku.

Drużynową była do października 1941 roku, kończąc w tym czasie instruktorski kurs łączności i szkoleń w tym zakresie podległe harcerki.

Od listopada 1941r. do lutego 1942r. była powołana na funkcję hufcowej Hufca Grzybów.

Od lutego 1942r. została oddelegowana z ZHP do dyspozycji Komendy Okręgu Warszawskiego Armii Krajowej i mianowana komendantką Kobiecego Plutonu Łączności Obwodu Warszawa Śródmieście. Ów pluton w tym czasie stanowiły harcerki XI WZDH.

Od lipca 1943r. równolegle pełni funkcję referentki łączności Wojskowej Służby Kobiet Obwodu Śródmieście. Służbę tę pełni do końca Powstania

4/1
-1

Warszawskiego z przerwą od X.1943 do II.1944r. kiedy po postrzale (utrata prawej gałki ocznej) przebywała w szpitalu.

Pluton po przeszkoleniu ogólnowojskowym, terenoznawczym i specjalistycznym łącznościowym (służba gośca i telefoniczna) przeznaczony był do łączności tzw. sieci niebieskiej tj. dowodzenia, i na okres Powstania obsadzał Składnice i stacje łączności podległe Komendzie Okręgu Warszawskiego "K-1", "N""P" i dowództwa I Obwodu AK. W czasie Powstania pełniła funkcję z-cy d-cy Składnicy Meldunkowej K.O. "K-1".

Obok pracy konspiracyjnej pracowała jako prowadząca meldunki w domu Zielna 13, który zamieszkiwała - co dawało jej świadectwo zatrudnienia. Po upadku Powstania przeszła przez obozy jenieckie - Stalag XIB Fallingb. i Bergen-Belsen a w końcu grudnia 1944r. została przeniesiona do Oflagu w Molsdorfie przy Stalagu IXC Sulza. Tam została uwolniona 13 kwietnia 1945r. przez wojska kanadyjskie wchodzące w skład armii amerykańskiej gen. Pattona. Po okresie kwarantanny w obozie w Burgu - zostaje wezwana przez b.komendantkę łączności WSK Okręgu Warszawskiego do obozu Kobiet Żołnierzy AK w Niederlangen i stamtąd na własną prośbę podjęła służbę w obozie dla polskiej ludności cywilnej, zorganizowanym przez I Dyw. Panc. gen. Maczka w miasteczku Haren Ems - wysiedlonym z Niemców i nazwanym Maczkowen na cześć gen. Stanisława Maczka. W dniu 28.VIII. 1945r. została wcielona do 2 Baonu Pomocniczej Służby Kobiet przy 1-ej Polskiej Dywizji Pancerniej i mianowana komendantką plutonu kobiet (Żołnierzy AK) obsługującego wszelkie agendy Zarządu tego polskiego miasteczka nad rzeką Ems. Służbę tę pełniła do 25.IV.1947r. do chwili zwolnienia się z Dywizji celem repatriacji.

Po powrocie do kraju przez 5 lat pracowała w Warszawskim Laboratorium Chemicznym - a później już do emerytury 30.XI.1980r. w Przedsiębiorstwie Filatelistycznym na stanowisku głównego ekonomisty.

Była inwalidką wojenna.

W okresie powojennym usilnie nawiązywała kontakty z członkiniami swego okupacyjnego plutonu łączności (liczącego ok. 80 osób). Zbierała relacje, pamiętniki, wspomnienia, fotografie i różne pamiątki. Na podstawie tych materiałów opracowała "Dziennik Łączniczki "K-1" relacjonujący dzień po dniu przebieg służby na Składnicy Meldunkowej K-1 podczas Powstania Warszawskiego.

Choroba w 1987r. ograniczyła jej możliwości ostatecznej korekty i zakończenia opracowania. Mimo mniejszej sprawności ruchowej i trudności wymowy nie rezygnuje z dalszej pracy, jak i z czynnego uczestnictwa w życiu Klubu Kombatantów Wojsk Łączności w którym od 1971r. aż do śmierci była członkiem Zarządu

5/11

Była też współorganizatorką od IX.1989r. Środowiska Wojsk Łączności w Okregu Warszawa, Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej - w którym była członkiem Komisji weryfikacyjnej i Rewizyjnej.

Zmarła na skutek ponownego wylewu 1 lipca 1992r., pochowana w Kwaterze Ś.Zw.Żoł.AK na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie.

Odnaczona Krzyżem Walecznych i Krzyżem Zasługi z Mieczami, *posmiertnie*
Warszawskim Krzyżem Powstańcym
30.I.1994r.

Opracowała Felicja Bańkowska / *Siostra Kłara Kąkolczyk*

Bela

I.2. MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

opisać
k. 9, s. 1-10

Z A S W I A D C Z E N I E

Stwierdzam, że ppor. *BANKOWSKA Marija Krystyna*
w ramach 2 Bapnu FWSK. pracowała na rzecz 1 Dyw. Panc.
od dnia *28. VIII. 45* i ze z dniem *25. I. 47*...

została z Bapnu zwolniona celem repatriacji do Polski.

POLSKA MISJA Wojskowa
przy
Sojuszniczej Radzie Kontroli
w Niemczech
WYDZIAŁ KONSULARNY
Agencja w MEPP. I

SZEF SZTABU 1 DYW. PANC.

Stankiewicz
L. STANKIEWICZ
plk. dy...

W. J. w. [illegible]

Z A Ś W I A D C Z E N I E W E R Y F I K A C Y J N E

Komisja Weryfikacyjna Żołnierzy A.K. na terenie anglo-saskiej okupacji w Niemczech działająca na podstawie *2002980nia Jępa do Kedy Głównego*
L 3044/pd/pers. 45 z dn. 9 XI 1945 r.

s t w i e r d z a

żc BANKOWSKA Maria-Krystyna, ps. Krzyśka, ur. 14.II.1926 r. Poznań

1. Odbyla służbę w szeregach A.K.

IX.1940 - I.1942 + ZHP mały sabotaż, kolportaż - drużynowa, hufcowa

II.1942 - VII.1943 Okręg W-ski - komendantka plutonu łączności

VII.1943 - 5.X.1944 Okręg W-ski i Obwód WSK - referentka łączności obwodu

1.VIII. - 5.IX.1944 (równocześnie) Okręg W-ski - zastępca dowódcy Składnicy Meldunkowej "E 1" Okręgu

6.X.1944 - IV.1945 niewola obozy: Lamsdorf, Mühlberg, Altenburg, Soldorf

IV.1945 r. uwolniona przez wojska amerykańskie.

obecnie II Baon PWSK przy I. Dyw. Panc.

2. Uzyskała w szeregach A.K. nominację do stopnia

podporucznika

(3.X.1944 na podstawie rozkazu D-cy A.K. Nr.871/I z dn. 23.IX.44)

zweryfikowany obecnie definitywnie

3. Uzyskała w szeregach A.K. odznaczenia

BRONZOWY KRZYŻ ZASŁUGI Z MIECZAMI

(IX.1944 rozkaz Komendy Okręgu W-skiego Nr.34)

4. Weryfikację oparto na następujących dowodach:

a/ arkusz specjalny

odnośnie stopnia:

a/ oświadczenie własne posiadanego stopnia

b/ zaświadczenie 2 dowódców

c/ figuruje w odpisach rozkazów Komendy Okręgu W-skiego rozkaz Nr. 38 z dnia 3.X.44

odnośnie odznaczenia:

a/ oświadczenie własne posiadanego odznaczenia

b/ figuruje w odpisach rozkazów Komendy Okręgu W-skiego rozkaz Nr.34 z dn.

5. Zaświadczenie niniejsze nie dotyczy obecnego stosunku do służby wojskowej wyżej wymienionej, oraz nie daje żadnych uprawnień do jakichkolwiek należności pieniężnych lub świadczeń w naturze za wymienione okresy służby.

członkowie

PRZESODNICZĄCZ

(Karol Ziemiński, plk dypl.)

Wzrost

Główna Komisja Weryfikacyjna A.K. Londyn - 5 egz.

Podkomisja Weryfikacyjna Kobiet Żołnierzy A.K.

Pr. Bankowska Maria-Krystyna.

x) Wszystko p. 1 mieszka w imieniu
 5X AS44 - W 1945 - mieszka obcy - Halag XI B Fellinghustel i Bergen-Belsen,
 Halag IX C Sulza - Alfand Möbsdorf. Nr. ten 01735 (wchamc
 na konkretny obór) Zjednoczeni

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

LEGITYMACJA Nr 31019

Stopień imię, nazwisko Ppor.

BAŃKOWSKA MARIA PS. "KRZYŻSKA"

Oddział AK

Odmierzony został po raz 1,2,3 i 4

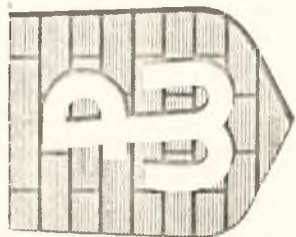
Medalem Wojskowy

Podstawa: Zarządzenie Szefa Sztabu Głównego z dnia 1 lipca 1948

Lecydyn dnia 15 sierpień 1948

M. Walega

LEGITYMACJA
ODZNAKI PAMIĄTKOWEJ
ARMII -KRAJOWEJ

Podporucznik

(stopień)

BAŃKOWSKA Maria, Krystyna

(nazwisko i imię)

" K R Z Y Ż S K A "

(pseudonim)

Nr

Data przyznania 5.3.1946 r.

PRZEWODNICZĄCY KAPITUŁY

GLEBIKI K. Płk. Dypl.

OMORZE

1945

ZAŚWIADCZENIE

Nr 7775/W

WARSZAWA
dnia 27.12. 19 69

7/12
Zaświadcza się, że
Obywatel
BAŃKOWSKA Maria

(nazwisko i imię)
c. Feliksa

(imię ojca)
za udział
w walkach z hitlerowskim okupantem
w latach 1939-1945
został przez kompetentne władze

odznaczony
BRĄZOWYM KRZYŻEM
ZASŁUGI Z MIECZAMI

SZEF DEPARTAMENTU KADR MON

ZAŚWIADCZENIE

Nr DK-9736/W

WARSZAWA
dnia 16 maja 1974 r.

8/12
Zaświadcza się, że
Obywatel

BAŃKOWSKA Maria

(nazwisko i imię)

c. Feliksa

(imię ojca)

za udział
w walkach z hitlerowskim okupantem
w latach 1939 - 1945
został przez kompetentne władze

odznaczony
KRZYŻEM WALECZNYCH

SZEF DEPARTAMENTU KADR MON

M. p.

Dup.

9/12

Nazwisko ..BANKOWSKA.....

Imię ..Maria.....

Pseudonim .."Krzyśka".....

Przydział ..PLUT. ŁACZN. 2. BAON. "K.I.".....

.....OKR. WARSZAWA.....

Odnaczony został

KRZYŻEM ARMII KRAJOWEJ

ustanowionym dnia 1 sierpnia 1966 roku przez dowódcę A.K. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego dla upamiętnienia wysiłku Żołnierza Polski

Podziemnej w latach

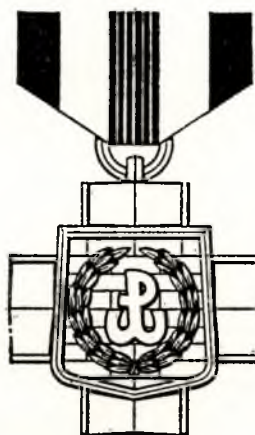
1939 — 1945 Przewodniczący

Podpis: Komisji Krzyża

M. Mandziark "Słwy"

Londyn, dnia ..17.2.76.....

**LEGITYMACJA
KRZYŻA ARMII KRAJOWEJ**

Nr. 15911.....

RZECZPOSPOLITA POLSKA

POSTANOWIENIEM

z dnia ..19 sierpnia 1993 r.

Pani BAŃKOWSKA

Maria c. Feliksa

odznaczony/a został/a

pośmiertnie

WARSZAWSKIM
KRZYŻEM POWSTAŃCZYM

LEGITYMACJA

Nr. 11-93-23

Warszawa

dnia ..19 sierpnia 1993 r.

PREZYDENT
RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

10/12

II. DOKUMENTY nie związane bezpośrednio z relacją

- świadectwo dojrzałości M. Bankowskiej, 1938, ksero, k. 1, s. 1-2
- list M. Bankowskiej (do rodziny), okres okupacji, rkps. (ksero), k. 1, s. 3

1/11

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO *Warszawskiego*
PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI

Maria Krystyna Bańkowska

urodzona dnia *14* miesiąca *lutego*
roku *1920* w *Polnaniu*
województwa _____
wyznania *rzymskokatolickiego*
po ukończeniu nauki w *prywatnym*
gimnazjum żeńskim
Haliny Gepnerówny
w *Warszawie*,

do którego była przyjęta do klasy *1-ej* dnia *1 września* *1930* r.,
zdała w *maju* _____ *1938* r. gimnazjalny zwyczajny
egzamin dojrzałości typu humanistycznego wobec Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej, powołanej przez Kuratorium Okręgu Szkolnego
Warszawskiego pismem z dnia *6 kwietnia* *1938* r.
Nr *II-6303/38*, i otrzymała następujące oceny ostateczne z przedmiotów
egzaminacyjnych:

- z religii *bardzo dobrze*
- z języka polskiego *dobrze*
- z języka łacińskiego _____
- z języka francuskiego *dobrze*
- z historii wraz z nauką o Polsce Współ-
czesnej *dobrze*
- z fizyki wraz z chemią _____
- z matematyki *dobrze*

3-X-6368
938

Poza tym uzyskała.. ostatnie oceny roczne w klasach VI — VIII (lub odpowiednie oceny na egzaminie wstępnym do wymienionego gimnazjum) z przedmiotów następujących:

z języka łacińskiego.....	dobrze.....	ze śpiewu i muzyki	bardzo dobrze
z fizyki wraz z chemią.....	bardzo dobrze	z ćwiczeń cielesnych	bardzo dobrze
z propedeutyki filozofii	z geografii.....	dobrze
z rysunku	z

Państwowa Komisja Egzaminacyjna uznała Marie Krystynę Bańkowską za dojrzałą do studiów wyższych i wydaje jej niniejsze świadectwo.

Warszawa, dnia 23 maja 1938. roku.

PRZEWODNICZĄCY
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ.

Nr 391.

[Handwritten signature]
CZŁONKOWIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

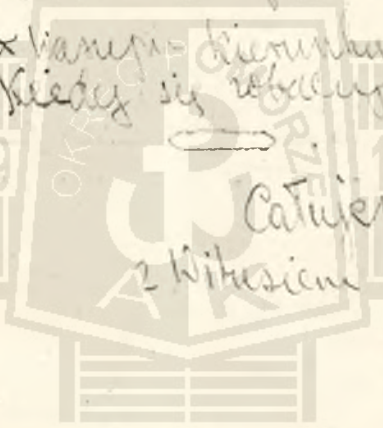

Kochani Zdrichu i Zochno!

Mystem z Tety w Otarowie dzieś paiciej
jutro) jidziemy dalej prawdopodobnie
najbliżej osady u rodzinny
mieście Zochny.

Mamusia wyta w powiechriatek
w karym kierunku.

Kiedy się zobaczymy nie wiem

1939 1945

Catujemy Was
z Witkiem w erle

Krzyszka ppor.

Wod. Traikorska Maria p.por.

Konstantia Stępińska

przy Stejshnie obrygu

GENERAX

ELZBIĘTY ZAMACKIE

IV KORESPONDENCJA

Banikowska Maria Krystyna

Sygnatura
M. R. Banickiej
dodatkowe dane
z załączonymi listami
F. Banickiej
L. 543/1944/99

Banikowska Zofia
 Warszawa 00-470
 al. J. Paderewskiego 69/16

szanowna Pani Profesor

Warszawa 19.02.1999 r.

Wpłynęło dnia 1.03.99

Ldz. 543/WSK/99

Serduszenie dziękuję za karty, życzenia i książki oraz materiały informacyjne - wszystko to bardzo cenne. Jestem pełna podziwu dla Pani dzieła i ten ogromny trud podjęty dla udokumentowania i epanipowania udziału kobiet Polki w II wojnie światowej.

Zgodnie z obietnicą przesyłam

1. Notę biograficzną sp. por. Marii Trewy Kuleskiej wraz z kopianami posiadanych materiałów i dokumentów: życiorysem „zawodowym” i osobistym podpisanym, nieogłoszonym i cyfrowym opracowanym przez ~~prof.~~ Bronisława Cmelę z dotychczasowym wyhasem wydanych jej publikacji, por. dot. walki kobiet z nazistami. W wyhasie tym brak jest pozycji ~~o~~ Historia Chorągwi Kwalowskiej Harcerzek - obywatelskiej monografii której była główną autorką i redaktorką - wydawnictwo prawdopodobnie Kwalowskie - listemby się miało tam możliwości usupediowania wyhasu z braku kasy o wydawcy. Do opisu jej sylwetki załączam 5 fotografii - opisy ma odwołać pan Leszek Dziemiński Łódzianin A. Dym. Pamioty specjalne z dn. 14. W. 1945 - str. 1 zawierająca dwie najważniejsze wiadomości - 1. Ustalenie Obrotu Kobiety AK, - 2. Śmierć prezydenta Roosevelta.

2. Notę biograficzną mojej siostry ^{ppr.} Marii Krystyny Bańkowskiej wraz z jej osobistym życiorysem i 5-ciu dokumentami. Zwracam uwagę na błąd w zapisaniu nazwiska w dokumentach

2. danych tam stalagach Jamsdorf, Mühlberg i Altenburg syłko
w Stalagu XI B Fallingbomel i zisei Lager Bergen-Belsen
szed w listopadzie 1944r. zosta wraz całym oflagiem kobiecym
wymierzona do zbiorczego obozu kobiet - Oficerów utworzonego
w grudniu 1944r. przy Stalagu IX C Salsa - jako Oflag Molsdorf.
Kopia kartki - to listki do braterstwa zamieszkałych w Prunkowie
podana komus, ^{16.8.44} przed opuszczenie obozu pryncypalnego w Drarowie
(Falnyur Kubi), która dostała do adresata w Tyje w porę, że 7.8
wprawdzie tu przed odjazdem - bratowa która działała w RGO
dostała na rampę przy której stały załadowane już wagony
transportu, wraz z naszą matką i paczkami dla nas na drogę.
(Potem jeszcze licząc, że uda jej się nam wyieść z transportu
na jakimś postoju na Gapaum min przed lokomotywą
jakiegoś pociągu jadącego do Łodzi (wtedy nie było, że jedziemy
na Śląsk) dostała nam transport. Aże my jechaliśmy
na Zachód - kierunku Poznań, Berlin, Hannover, Fallingbomel)

3. Opracowanie mgr Marii Szymkiewicz - Oflagi Kobiet Żołnierskiej
AK. Ponieważ jest tam szereg nieścisłości zapewne z braku
zaufawienia dokumentów, które w późniejszych naszych opracowa-
niach losów powielich udało nam się uzyskać, dotychczas
„korekty” zamierzonych listów.

Tyle o przekazanych materiałach.

Zapytywała Pani Profesor czy mogłabym wskazać
kogoś kto mógłby opracować sylwetki mgr. Szymkiewicz
i Yoniny Płoskiej. Wspomniała Pani, iż miała kontakt
z mgr. Szymkiewicz z coś od niej otrzymała z Australii -
może pod tym adresem coś by się jeszcze uzyskało 24

3.

Myślę, że może Panie można by się zapytać w Kole RLM w Londynie lub Studium Polskiej Podziemnej - może tam zbadały jakieś dane o sobie.

Zapytam generała Bożenę Tomaszewską czy jej Komisja nie ma czegoś na ich temat - ale wróci z samouczkiem w końcu miesiąca lub na początku marca.

Co do opracowania przebiegu służby naszego plutonu Tęczyński i Obwodu to nie chciałabym się jeszcze ostatecznie wypowiedzieć, mam trochę materiałów, trochę relacji z okresu konspiracyjnego okresu i Powstania, jest ta książeczka Hustry „Dziennik Tęczyński z K-1” o którym tak miśo Pani Profesor napisała w poprzednim liście. Chciałabym jednak jeszcze sprawę tę skonsultować z koleżankami patrolowymi generała zapytując tu w Ł-wie i Łodzi, aby zdecydowały włączyć się do tego opracowania. A więc ostateczna decyzja o możliwości zgłoszenia tematu - podejmiemy w marcu.

W każdym razie gdzie to opracowanie „pamiętnikowe” bo to tylko 1 pluton na szczeblu Obwodu - 82 żołnierzy - kobiet 1 Komp. batalionu Tęczyński Obwodu Warszawskiego wg stanu na dzień 31. VII 1944 r.

Łącz serdeczne pozdrowienia, myślę że moje noty spełniają warunki podane mi w „Schemacie Relacji WSK” oświadczenie wójtowej kobiet - chociaż gdybyśmy miały więcej czasu można by może coś poprawić. Proszę o serdeczne wybaczenia.

Z wyrazami życzliwego pozdrowienia

P.S. Noty biograficzne - relacje swoje i kilku zmarłych
koleżanek przesłał dodatkowo na adres Fundacji
zgodnie z życzeniem p. Minerykowskiej dotychczas do Księżki
jednocześnie na konto Fundacji przekazuję materiały ze Księżki
z kontaktami prasowymi i odbitek przesłanych komunikatów,
mnie i moim nadwójkom jeżeli Księżka nieczynnie kontuje
i 2 r. jakby wyjechała z komunikatu ale wydaje się
się, że to b. miła osoba.

W Księżce Stróża Polek na frontach i Wojny Światowej
w art. Michaliny Potemskiej - Kobieta Patrolu Armii
zauważałem pomyłkę dla mnie lubo - miarowicie w
śledztwie osobowym Patrolu braku jest siostry zwanej Pani Profesor
Dorota Bairkowskiej - Barbary Bairkowskiej - Gumnien
Nie wiem dokładnie od którego roku Basia była w patrolach
ale z pewnością jej w konspiracji w nich uczestniczyła.

Jest zresztą wymieniona w książce Oddziały Litewskie
konspiracyjnej Warszawy - Tomasa Skumbona, który na
str. 249 wymienia śledztwo patroli wg stanu z lipca 1944 r.
i podaje Barbarę Bairkowską - Gumnien ps. "Dorota" w
patrolu: ~~Hahn~~ Henry Hahn.

Basia w czasie Powstania była jedną z tych dziewczyn które
walczyły o PASTĘ, na ul. Zielnej. Wyradziły przez nie wyjątkowo
umożliwiły wdarć się do budynku z niespodziewaną
pauzami Niemców strony i opuszczenie go.

D

Bankownka Maria Kryn timers

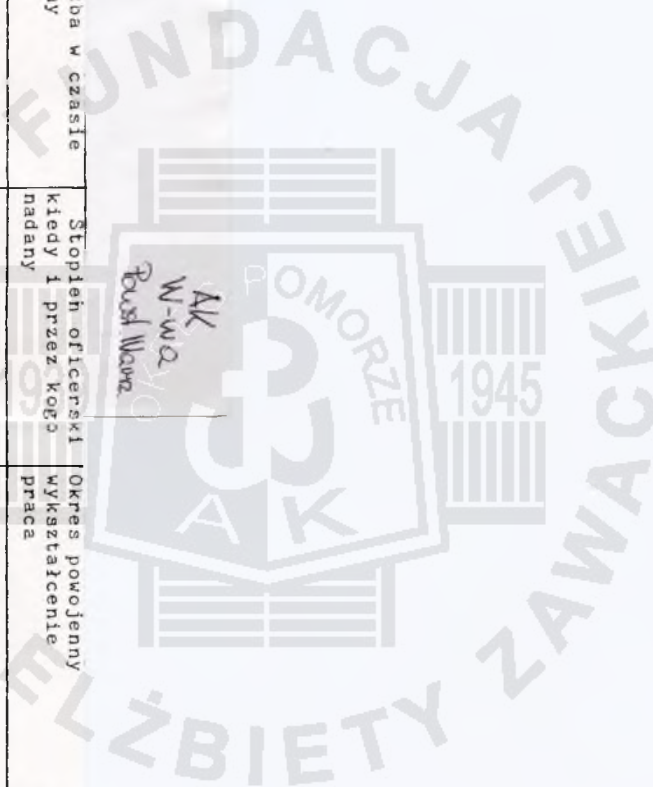
u Nazwiskowe karty informacyjne

i T: 1606 / WSK AK
BANKOWSKA Maria Kryn timers
po. "Kryn timer", "Kryn timer"
W-wc
Pout.
- referentka WSK i Obwodu

D.K. 11/2001.

T: 16061WSK
 BANIKOWSKA Maria Krystyna
 w. Kizyska, "Kizyska"

Imię i nazwisko nazw. panieńskie imię ojca	Data i miejsce urodzenia	Obecny adres	Służba w czasie wojny	Stopień oficerski kiedy i przez kogo nadany	Okres powojenny wykształcenie praca	Obecna przynależ- ność organizacyjn
Maria Krystyna Banikowska c. Feliksa "Krzyszta" "Krzyska"	14.02.1920 Poznań	zmarła 1.VII.1992	ZHP Pog. Harcererek ZW2-AK, Okr. Warsz Bat. łączn. I komp. P. 1989 Kł. 2 Bw. I Obw. Pom. St. 1989 Skł. Meld. Kom. Okregu K-1 Po powstaniu: niewola-Stalag I XIB Falingboostel I Bergen Belsen I Oflag Molsdorf. IXC Sulza do V. 45r. 1945 - 1947-2 Baon PWSt-komp. 1. piut. specj. Maczków (Haren- Ems)	p.por. d-ca AK r. 871/I z dn. 23.09.1944r. i r. d-cy Okregu r. 38 z dn. 3.X.	Średnie (mat. 1938 rozp. wyższe 1939r -powrót do kraju VI. 1947r. Państw. Przedś. Fiat. Gł. ekonomista	od IX 1989 do do Śmierci Św. Zw. Żołnierzy AK Okreg W-wa Śrdd. Wojsk łączności

Zwrotko: Wykaz kolekt oficerów członków Środ. Wojcik Tęczowski.
 Teczka list WSK. SZZ AK

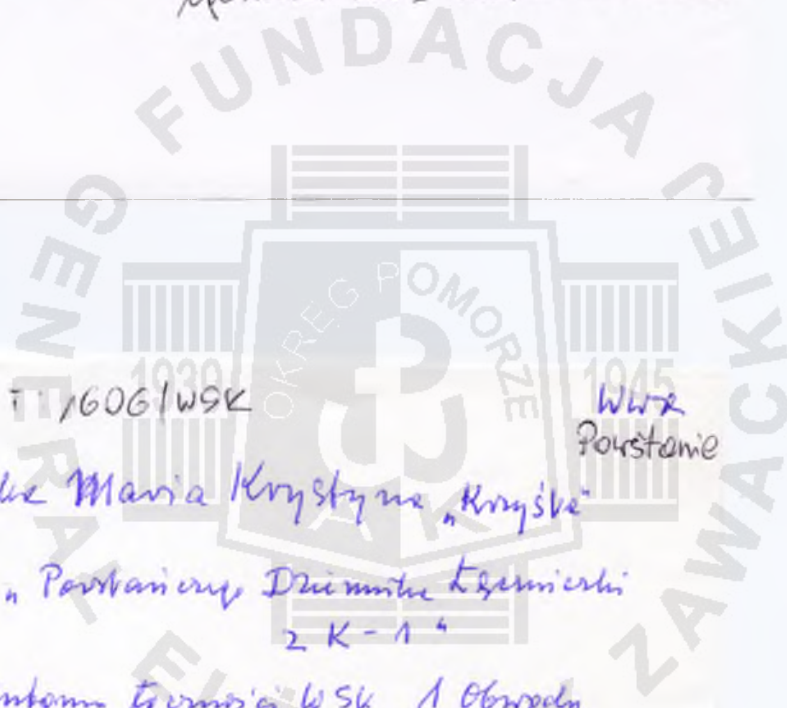
WSK WWA
PK

Banikowska Maria
siostra Felicy

autorka „Porstaniery dziennik tpeznosci
wydana po smierci 2 K-1”

od 1943r Ref WSK przy Szefer tpeznosci
obwodu I WWA Srodulscin

a równolegle od 1942r K-oddka Kobiecego plntom
tpeznosci Obw I WWA Srodulscin

11/1606/WSK

WWA
Porstanie

ppor Banikowska Maria Krystyna „Kryśka”

autorka „Porstaniery Dziennik tpeznosci
2 K-1”

k-oddka plntom tpeznosci WSK I Obwodu
(Wwa Srodulscin) Obw WWA PK

o referencie WSK tego obwodu od 1942r

R-1 kryptomii obiadnicy meldunbery KO WWA

i

J. 1606 / WSK

PAK
Warszawa

BANKOWSKA Maria
ps " Krzyśka"
ppor. referentka Łączności WSK
Obwodu Śródmieście.

Zob. Elżbieta Ostrowska
"W Alejach spacerują Tygrysy"
Wyd. "Głob" Szczecin 1984

str. 310, 318

DRut
os. 2004

T. 1606/

AK
Powst.
wskie

BANKOWSKA Maria

ps. „Kryśka”

VI. Fotografie

1. 20j. lepiły m. w mundurze, [b.d.]; ksero-ort.1

foto. prekl. J. Kurzyńska

1. WSK - Teczki osobowe

2. T. 1606 / WSK

3. Ksero z księżki

4.

5. BAŃKOWSKA maria
ps. „krzyśka”

6. NN

7. brak

8. Uwagi: brak jf.

J. Świątaj. 2013v.

BRŃKOWSKA Maria

